

FŐKIADÓHIVA
PIAC UCCA 48.
SZÉCHENYI
SÁNDOR RT.
UCA 34. SZÁM
NYLTÁRÁNAK.

6
s szép szoba
és világítás-
nel 30 pengő-
n. Cim a ki-
1153A

y
bás lakás és
szobás lakás
6. Kigyó 37.
753

ai
ek, irodának,
ott szobának
na ucca 34.
751

zobás
pengőért ki-
ucca 24. 1231

6
egymásba-
külön-külön is,
erfia ucca 48.
ern kétszobás
bával, pince-
710

zobás
lakás háló-
den mellék-
gusztusra ki-
lmán ucca 4.
750

san
ba kiadó. —
41., ajtó 2.
724

és kétszobás
Csapó u. 59.
741

szoba,
lakás mellék-
garzon lakás-
s, május else-
naly Kálmán
739

dó
oba, konyha,
yiségekkel —
Géza u. 32.
744

zobás
val, fűrdőszo-
mellékhe-
s 1-re kiadó.
740

ern
szoba, fűrdő-
helyiségekkel
kiadó. Arany
1158

y
fáskamara
kiadó. Késes
753

zobátu
rozott szoba
y ucca 31.
755

ntban
divatterem-
szoba — eset-
bával kiadó.
Városi Taka-
1162

Egyes szám ára 10 fillér.

DEBRECEN, 1932 FEBRUÁR 17.

SZERDA.

XXX. ÉVFOLYAM 38. SZÁM

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

FÜZZETÉS ÁRA: EGYSÉVRE 26 — FÉLÉVRE 14 — NEGYEDÉVRE 7 —, EGY-
HÓRA 2-40 A EGYES SZÁM ÁRA HÉTFŐNAP 10 FILL., VASÁRNAP 20 FILL. KÖL-
SÉLBELI ÉS KÉTSZERES — MEGJELENÉSI HÉTFŐ KIVÉTELEL MINDEN NAP.
HÍRD. A NEGYEDÉS ÉS SÁNDOR ÜZEMELTÉSI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS

SZERKESZTŐSÉG: NÁPÁLY FERENC JÓZSEF UT. 34. SZÁM. TELEFONSZÁM
49-20. ÉJELI SZERKESZTŐSÉG: FERENC JÓZSEF UT. 49. TELEFONSZÁM: 20-18 ÉS 32-12. FŐKIADÓ-
HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT. 49. TELEFONSZÁM: 20-18 ÉS 32-12. FŐKIADÓ-
HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 23-32

Hadházy Zsigmond főispánt saját kérelmére felmentették

Vay László báró Debrecen és Hajdúvármegye új főispánja

Budapest, febr. 16. (MTI.) A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére dr. Hadházy Zsigmond, Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város főispánját ettől az állásától saját kérelmére felmentette és dr. báró Vay László, Bihar vármegye főispánját állásában való meghagyása mellett Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város főispánjává nevezte ki.

Dr. Hadházy

Egyben pedig megengedte, hogy dr. Hadházy Zsigmondnak főispáni állásában kifejtett buzgó szolgálataiért elismerését tudtúl adják.

1923 február 18-án egy régen vajudó kérdés, szinte azt mondhatnánk, válság nyert elintézését: elintézését nyert Hajdúvármegye és Debrecen város főispáni állásának a kérdése, amelynek betöltése elé egy a vármegye, mint különösen Debrecen város közönsége nagy érdeklődéssel és figyelemmel tekintett. A két törvényhatóság előző főispánja, Miskolczy Lajos elhalálása után a kormány sokáig válogatott, miután nagyon is érezte, hogy szélső jobboldalról kinevezett főispánok a törvényhatóság életében szükséges nyugalmat és békét megteremteni nem tudják. Hiszen éppen az elhunyt főispán elődjével, Hubert Ottó főispánnal történt meg az a szinte páratlanul álló eset, hogy Debrecen város törvényhatóság bizottsága egy közgyűlésen bizalmatlanságot szavazott az elnöklő főispánnal szemben.

1923 február 17-én végre a minisztertanács döntött a debreceni főispánság kérdésében és főispánná dr. Hadházy Zsigmond hajdúhadházi ügyvédet, hajdunánási nemzetgyűlési képviselőt jelölte.

A kinevezést, amely rövidesen megjelent a hivatalos lapban, úgy a vármegyében, mint a városban megelégedéssel és az új főispán személye iránt szokatlan nagy bizalommal fogadták. E bizalom megnyilatkozott nemcsak az egységspárt, hanem a baloldal részéről is, aminek bizonyossága a Debreceni Független Ujságnak a kinevezés híre alkalmával írott vezércikke, amelyben a lap a következőket írta: „Régi 48-as politikus Hadházy Zsig-

mond és ha jelenleg az egységspárt képviselő tagja is, megállapítható, hogy a háromfelé tagolt „egységes” pártnak a középső, tehát semleges csoportjához tartozik, tehát ha nem is kimondottan liberális, de semmiesetre sem számítható a Gömböszárny hívei közé. Nem ő az egyetlen, aki mostanában multbeli politikai felfogását revidálta, de ismert gerinces egyénisége, tiszta jelleme, nemes gondolkodása maradt közéleti tevékenységének alapja és irányítója a jelenben is, ami azt jelenti, hogy az új politika sem tudta megfertőzni lelkét a gyűlölettel és az új politika új harci eszközeinek nagyrésztét is kiküszöbölte politikai fegyverei közül. Hadházy Zsigmond politikai portréjáról mindenestre biztató fényugarak rágyognak le erre a sokat próbált városra.”

A minisztertanács most újból foglalkozott dr. Hadházy Zsigmond főispánságának kérdésével és pedig ez alkalommal — szívből és őszintén kell mondanunk: sajnos — lemondása kapcsán.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán ugyanis Hajdúvármegye és Debrecen szabad királyi város főispáni állásáról lemondását benyújtotta és a minisztertanács el is fogadta.

A hivatalos lapban is megjelent a felmentéséről szóló kézirat és ezzel a város polgársága és a dr. Hadházy Zsigmond között fennálló igazán kedves hivatalos kapcsolat megszűnik.

HADHÁZY ZSIGMOND DR. PÁLYAFUTÁSA.

Dr. Hadházy Zsigmond Hajdúhadházon 1876. évben született. Református vallású. Középiskoláit Hajdúhadházi gimnáziumban és Késmárkon végezte, a jogot a debreceni jogakadémián hallgatta. Jogtudori oklevelét a kolozsvári egyetemen, ügyvédi oklevelét Budapesten szerezte. Az 1901. évben Hajdúhadházon nyitott ügyvédi irodát s gyakorló ügyvéd volt 1923. évig. Mint fiatal ügyvéd már részt vett a politikai életben. Tagja lett a képviselőtestületnek és a vármegyei törvényhatóságnak. Elnöke lett a hajdúhadházi függetlenségi és 48-as pártnak, majd a vármegyei párt választotta elnökévé. — mint ilyen igen élénk tevékenységet fejtett ki a függetlenségi és 48-as párt vármegyei és országos politikai mozgalmában.

A világháborút követő forradalmak lezajlása után 1920-ban a hajdunánási választókerület a kizsáka és földműves párt programjával nemzetgyűlési képviselőjévé választotta. E mandátum lejártával — 2 év múlva — 1922-ben utazva kerület újra és pedig egy-

hangulag választotta meg nemzetgyűlési képviselőjévé.

Az 1923. évi február 23. napján a kormányzó Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város főispánjává nevezte ki s azóta egyfolytában töltötte be a kettős főispánsági állást, melyre a legnehezebb időkben és súlyos körülmények között hívatott el.

A főispáni teendőknél kívül élénk rész vesz úgy a vármegye, mint a város társadalmi életében, ugyszintén egyházi téren is. A tisztántul ref. egyházkerületnek tanácsbírája, a hajdúhadházi ref. egyháznak főgondnoka. Részint diszelnöke, részint elnöke számos társadalmi, kulturális, jótékonyági egyesületnek úgy Hajdúvármegyében, mint Debrecen sz. kir. városban.

A kormányzó az 1928. évben a Magyar Érdemkereszt második osztályát a csillaggal adományozta részére, az 1931. évben pedig nemzeti szempontból érdekes szolgálatért Signum Laudissal tüntette ki.

Az 1928. évben szülővárosa: Hajdúhadház megyei város, az 1929. évben pedig Hajdúhadházon nagyközség díszpolgárává választotta.

Hadházy Zsigmond felesége: taktakentzi és nagykeréki Kövér Erzsébet, hajdúhadházi földbirtokos család tagja. Házasságukból 5 gyermek származott: Dr. Hadházy Béla, debreceni ügyvéd, Dr. Hadházy Elemér, a debreceni Horthy Miklós közoktató alrovosa, Hadházy Aranka, vitész dr. Hadházy Ferenc, hajdúhadházi ügyvéd és országgyűlési képviselő felesége, dr. Hadházy Levente, debreceni orvos és Hadházy Lenke.

Hadházy Zsigmond dr. Debrecen város határában földbirtokos, közpirtoka — saját kezelésében — egyike a legintenzívebben kezelt gazdaságoknak.

Közel tíz esztendei főispánsága igazolása volt mindama reményeknek, amelyeket hivatalos működéséhez és személyéhez fűztek Debrecen polgárai.

Igazolása volt annak a reménységnek, amelyet a Debreceni Független Ujság beiktatása alkalmával irt következő szavai fejeztek ki: „A főispáni szék betöltése fordulópontot jelent Debrecen életében, mert most már ott fog állni egy város, mint a vármegye élén a legfőbb vezető, aki, amikor ellenőrzi a közigazgatás zavartalan menetét, egyben záloga lesz annak is, hogy Debrecen közéletének oly régóta háborgó tengerén ezuttal talán már elsimulnak a hullámok és a város hajója zökkenések nélkül haladhat tovább előre.”

A Debreceni Független

Ujság sohasem volt egy pártállású. Hadházy Zsigmond főispánnal és épen azért úgy érezzük, hogy megállapításainkat teljesen tárgyilagosan tehetjük meg.

E megállapítások pedig nem lehetnek mások, mint olyanok, amelyek a legteljesebb elismerést hozzák magukkal dr. Hadházy Zsigmond személye és működése iránt.

A közel egy évtizedes főispáni működés alatt igazolta a beiktatás alkalmával mondottakat, hogy ugyanis nem akar a Debrecen városban egy politikai, mint társadalmi téren fennforgó ellentétek ütköző pontjába belejutni. A főispánságot a közérdek szempontjából vállalta és azt is mondta, hogy bizik magában, hogy a főispáni méltóságot meg tudja óvni attól a neki nem való szereptől, hogy a mindennapi politika apró-cseprő dolgaiba beleavatkozzék. Elítélte a nemzeti erők szétforgásolódását, e magyar erők összesítését tűzte ki célul, rendet, nyugalmat, békés munkát, jogot, törvényt, igazságot, békességet, egyetértést, öszszetartást kívánt. „En — mondta — a nagy nemzeti ideál szolgálatába szeretnék beállítani minden erőt, csak természetes tehát, hogy én válaszára, társadalmi osztályára tekintet nélkül örömmel és készséggel fogadom mindenkiné a nemzet egyeteméhez való hűségét. En nem a vallása, nem a foglalkozása és a társadalmi állása, hanem kizárólag becsületessége és hazafias gondolkozása szerint itélem meg az embereket.” Sokszor, sok helyen elhangzottak ezek a szavak másoknak az ajkairól, de meg kell állapítani, hogy dr. Hadházy Zsigmond a megadott lehetőségeken túl is ezeknek a szavaknak mindig embere maradt és a főispáni instálláción mondottakat megtartotta, követte és alkalmazta.

Távózása alkalmával, amikor dr. Hadházy Zsigmond működését méltatni kell, úgy érezzük, hogy

méltóbban nem emlékezhünk meg róla és működéséről, mint-ha azt mondjuk, hogy amit ígért, amit mondott, azt meg is tartotta.

Erről az oldalról, az ellenzék oldaláról ma lojálisan elismerjük, hogy az apró pártpolitikai kérdésekben nem avatkozott bele. Természetesnek tartjuk, hogy becsületesen kitartott a főispáni széken az őt kinevező kormány mellett, de pártpolitikai jellegét a város ügyeiben nem érvényesítette, nem is domborította ki és így eleget tett ama kötelességének, amely a város közügyeinek szolgálatában a minden pártpolitikától mentes cselekvést írja elő. És munkája talán épen ezért eredményes volt. Megszüntette, áthidalta — legalább is annyira, amennyire egyes, még mindig szélsőséges elemek okvetetlenkedése nem számít — azt a szakadékot, amely a város közéletén át a társadalmi tagozódásban is mu-

hatkozott az ő főispánsága előtt. A városháza közgyűlési termébe az abszolút gyűlölködés helyett nyugalmat vitt bele és ha ma dolgozó közgyűlésről lehet beszélni, azt nagy részben neki lehet köszönni.

Részünkről ezek a megállapítások és elismerések nem a távozás pillanatában köteles udvariasságnak a következményei. Bebizonyítottuk akárhányszor, hogy az igazságot mindenkor, mindenkinek még veszélyeztetésünk árán is megmondjuk. És ezért most is az igazságot mondjuk és mondtuk. De dr. Hadházy Zsigmonddal szemben egész főispánsága alatt is így vélekedtünk.

Nemes ellenfél a politikában, de együttműködő harcos társ a város érdekeinek szolgálatában.

Mert a város érdekeinek szolgálatában is nagy érdemeket szerzett. Mindig kész volt Debrecen érdekeiért cselekedni és mindig cselekedett is. Sokkal inkább volt Debrecen érdekeit szolgáló legfőbb tisztviselő, mint politikai exponens. Éppen ez a tulajdonsága, hogy a közügyekben nem állította előtérbe politikai mivoltát, okozta azt, hogy mindenki részéről bizalmat élvezett. A bizalom hozta meg a szeretet és megbecsülést, amelyben főispánnak Debrecenben nagyon régen volt része. Ez a megbecsülés és szeretet minden oldalról körülvette igen nagy mértékben. Ez a nagy mértéke a szeretetnek mértéke annak a sajnálkozásnak is, amellyel most Debrecen város közönségének tudomásul kell vennie dr. Hadházy Zsigmond távozását. Elmondhatja, hogy e szeretetben és évtizedes munkássága eredményeiben: Exegi monumentum aere perennius...

Debrecen új főispánjának életrajza

Báró vajai Vay László 1890 április 26-án született Tiszalókon ősrégi magyar családból. Atyja: Árnold báró, anyja: Mikes Sarolta grófnő. Báró Vay Miklósnak, Magyarország volt kancellárjának és koronaőrének, aki a tiszántúli ref. egyházkerületnek főgondnoka volt — dédunokája. Középszkolai tanulmányait a debreceni Kollégiumban és Budapesten befejezve, önkéntesi kötelezettségének Bécsben a cs. és kir. 1-es huszárezredben tett eleget. Ezután gazdasági tanulmányokat végzett a hallei és berlini gazdasági főiskolákat látogatta, általában több éves külföldi tanulmányutakat tett, különösen gazdasági kérdésekkel foglalkozva. A világháború kitörésekor a cs. és kir. 14-ik lovas ezredbe került az orosz-, majd a déli harctérre, ahol főhadnagy lett. Háborús kitüntetései: Signum Laudis és Károly-csapatkereszt. 1918 november óta birtokai kezelésével, de főleg az oláh megszállás alá került erdélyi családi birtokai ügyeinek rendezésével foglalkozott. — Ezt a birtokait az oláhok elkobozták és így 1920-tól 1926-ig jóformán télenlétségre volt kárhoztatva. 1926-ban tért vissza Magyarországra és a zsákai birtok kezelését vette át. Ettől kezdve élénk részt vett Biharvármegye törvényhatósági és társadalmi életében, közszereplése azonban csakhamar országos viszonylatban is jelentőssé vált. Elnöke lett a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarának, igazgatósági tagja az OMGE-nek és elnöke a Tiszántúli Körzeti Hitelszövetkezettnek. A zsákai ref. egyház főgondnoka és egyházkerületi jegyző. Mint a főrendű családok legtöbb szavazatot nyert választott póttagját, báró Prónay Dezső lemondása után 1927 április havában meghívták a felsőházba. Publicisztikai téren is értékes tevékenységet fejtett ki és főleg gazdasági problémákkal foglalkozó cikkei kellettek

általános feltűnést. 1929 októberében a belügyi kormányzat felajánlotta neki a békésmegyei főispánságot, amit nem fogadott el. 1930 február 18-án Ma-

gyarország kormányzója Biharvármegye főispánjává nevezte ki és március 7-én lelkes ünneplések közepette iktatták be a főispáni méltóságba.

Az inségakció bizottság az akciónak márciusra kiterjesztését javasolja faszegély nélkül

Megírta a Debreceni Független Ujság, hogy a legutolsó közgyűlésen már indítványt tett Pányóki Lajos törvényhatósági bizottsági tag aziránt, hogy az inségakciót március és április havára is hosszabbítsák meg, mert a viszonyok az inségakció megindítása óta csak rosszabbodtak és a március hónap a legnehezebb időszak lesz a szegény emberekre vonatkozóan. A polgármester a közgyűlésen már tett kijelentéseket az indítvánnyal kapcsolatban és most az inségakció bizottság foglalkozott ezzel a kérdéssel. A bizottság ülésén dr. Vásáry István polgármester elnökölt.

A polgármester röviden vázolta az eddig folytatott inségakciót. Kétségtelen, hogy

az inségakcióban sokan részesültek olyanok is, akik arra nem voltak jogosultak és bizonyos, hogy ezzel azokat károsították meg, akik valóban rá voltak szorulva a segélyre.

Mert ha ezek az illetéktelenek nem vettek volna fel segélyt, akkor az előirányzott összeg elég lett volna március havára is. Más esztendőknben is ugy volt, hogy az alkalmi munkásoknak nem igen volt munkaalkalmuk, mégsem részesültek hatósági ellátásban. Ezek most mind jelentkeztek segélyezésre. Egészen más a helyzet az iparosoknál, akiknek máskor volt munkájuk és most nem tudtak dolgozni. Meg kell azonban állapítani, hogy az előfordult tévedéseknek kivülálló okai voltak.

A további inségmunka csak korlátolt formák között folyhat március havára is.

Az utadó alapon még rendelkezésre álló 14.000 pengő terhére 500—500 munkás foglalkoztatható 2—2 héttel, ami 4000 lélek ellátását jelenti. Az erdei munkáknál 500 emberre van szükség, ami további 2000 lélek ellátását jelenti. Ki lehetne azután terjeszteni a népkonyha működését is. A népkonyhának rendelkezésre áll még 15—16.000 pengő. Természetesen itt csak azok nyerne nék élelmezést, akiknél a családfő inségmunka után ellátást nem kap, de első sorban a gyermekek kapnának ellátást és csak ha utánuk még marad, akkor a felnőttek. Az eddig történtek után is szívesen megtenné, hogy az inségakciót a régi keretek között folytatná, ha erre pénzt kap. A törvényhatóság hiába szavazza meg a papíron a hitelt, mert itt effektív pénz kell, amiből a vállalkozókat fizetik.

Ha 160.000 pengőt rendelkezésre tudnak állítani, akkor az eddigi méretekben folytathatják az akciót, de ha nem, akkor szűkebb keretek közé kell szorítani a segélyezést.

Zelinger Ede azt kívánja, hogy a polgármester erélyes eljárással igyekezzék a minisztériumból pénzt kiszorítani a debreceni inségakció céljára. Rámutat arra, hogy Debrecen polgárai a szükségadón tetemes pénzt adtak és most a mi szegényeinktől vonják el ezt az összeget. Mi azt sem tudjuk, hogy mire fordítja a kormány ezt a pénzt.

Dr. Vásáry István: Mi már többször feltártuk a helyzetet, én magam is, a törvényhatóság is több ízben felírtunk és sürgettük a minisztériumot, hogy adjon valamit a debreceni inségakcióra. Nem hisszük, hogy eredményt érünk el és ezen az alapon az inségakciót folytatni nem lehet.

Török Gábor kijelenti, hogy a legcsekélyebb az esély, hogy a kormánytól pénzt kapjunk. Minden további kísérletet erre vonatkozóan hiábavalónak tart.

Részletesen kifejtette, hogy a helyzet olyan, hogy az inségakciót márciusban okvetlenül folytatni kell. És ha más megoldás nincsen, akkor azt az indítványt teszi, hogy a szükséges összeget vessék ki pótdadóba. Hiszen a polgárság érdeke, hogy a nyomorgó, elkeseredett tömeg megnyugodjék és csendben legyen.

Dr. Vásáry István polgármester újból kijelenti, hogy a minisztériumnál való eljárást céltalannak tartja, mert esetleg 15.000 pengőt ki lehet szorítani, de a márciusi inségakcióra 150.000 pengő kell.

Zelinger Ede:

De hát akkor mit csináltak az általunk befizetett szükségadó összegével?

Török Gábor: Most utaltak ki 600.000 frankot a saját felségítésükre. Ő megismétli javaslatát, hogy vessék ki a márciusi inségakcióra szükséges összeget közszéki adóba. Végre is mennyi jut egy polgárra? Ezt az adót szívesen fizeti.

Dr. Vásáry István kijelenti, hogy

a márciusi inségakció költsége 6—6 és fél százalék pótdadót jelent,

amihez jövőre hozzájön a négy hónapos inségakció költségének kamata, ami szintén 2—2 és fél százalék pótdadót jelent.

Holló János: Még ha tudunk is terhelni egyesek adóval, gondoskodni kell a nyomorgókról. Azt jól tudjuk, hogy a szükségadót nem fordították inségsegélyekre. Ezen már tud vagyunk. Tehát reális megoldási módrol kell gondoskodni. Helyesli Török Gábor indítványát. Kérdi egyben, nem lehetne-e a földmunkát bekapcsolni az inségakcióba, hiszen tavasszal jobban megy ez a munka, amelyet télen nem lehetett elvégezni. Az államhatalom magunkra hagyott, tehát magunknak kell gondoskodni a kérdés megoldásáról.

A polgármester szerint a földmunkát csak úgy lehet bekapcsolni az akcióba, hogy a munkások az elvégzett munka után készpénzfizetést kapnak, ami napi keresetként 3 pengő 20 fillér lenne. Megjegyzi itt, hogy az eddigi földmunkáknál nagyon is nem megfelelő mértékben dolgoztak az inségmunkások. A város is tekintettel volt az időjárásra, de nem ebben, hanem az emberekben volt a hiba.

Zelinger Ede

ellene van annak, hogy pótdadóból folytassák az inségakciót,

mert az adózóknak már nincsen miből fizetni.

Vitéz Kolosváry Borcsa

A Debreceni Független Ujságot

**példányonként vásárló
25 szelvény és
1 pengő**

Debreceni Független Ujság
KOLCSONKÖNYVTARAT

38

Mihály szerint is a legnehezebb hónap lesz a március, tehát ebben az időben is gondoskodni kell a nyomorgókról. Kéri azonban, hogy az inségakcióba március havára ne vegyék bele a föld- és erdőmunkásokat, mert egészen bizonyos, hogy áprilisban is szükség lesz még az akcióra

és ezért erre az időre kell ezeket a szükségmunkákat fentartani. Helyesli Zelinger Ede javaslatát is azal, hogy a képviselők és felsőházi tagok is támogassák a város kérését.

Dr. Csűrös Ferenc tanácsnok, aki közben az elnöklést átvette, megjegyzi, hogy a kérés hiábavaló lesz, mert a szükségadót más célra tartották fenn.

Török Gábor és Holló János közbejártanak: Az állami deficitet fedezik abból!

Dr. Veress Géza tanácsnok azt kéri, hogy az erdei munkát hagyják benn az inségakció keretében, mert az erdei munkát márciusban okvetlenül el kell végezni

és ez nem is jelent nagyobb összeget. Többek felszólalása és a tisztviselő tagok felvilágosítása után megállapítást nyert, hogy a faszegély nagyobb összeget jelent a segélyezésben és így a terhek csökkentése érdekében célszerű lenne, ha javasolná a bizottság, hogy a fával való segélyezéstől tekintsen el a város,

mivel már ugys március van és mivel 2 fillér ellenében mindenki, a város minden erdejében szedhet száraz tűzelőfát.

Fekete Béla, az inségakció vezető tisztviselője tett még jelentést arról, hogy

a segélyezendőek száma egyre emelkedik, többszáz önálló iparos családjával együtt, valamint az erdei famunkából kimaradó inségesek és újabb jelentkezők felvételével.

A bizottság végül úgy határozott, hogy előterjesztést tesz az inségakciónak március havára való kiterjesztésére akként, hogy a segélyezésből a faszegélyt hagyassék ki. Javasolja, hogy az így szükségesnek mutatkozó 130.000 pengő pótdadóból nyerjen fedezetet.

Nyolc hónapi börtönre ítélték izgatásért egy borbélymestert

Kedden délelőtt került a debreceni törvényszék Rézler-tanácsa elé Katos Gyula tiszapolgári borbélymester, aki az ügyészség vádja szerint üzletében többek előtt dicsérte a szovjetországi állapotokat és azt hangoztatta, hogy Magyarországon is be kell vezetni az ottani rendet, hogy kenyere legyen mindenkinek. A borbélymester a levele intézmény ellen is izgatott vendégei előtt.

A tárgyaláson Katos azzal védekezett, hogy nem volt szándékában izgatni és nem dicsőítette a kommünt, csak azt hangoztatta, hogy arra kell törekedni, hogy mindenkinek kenyere legyen, aki dolgozni tud.

A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után bűnösnek mondta ki a borbélymestert izgatásban és ezért nyolc hónapi börtönre ítélt. Az ítélet nem jogerős.

Elítélték a kofferes gyilkos barátját

A gyilkosság miatt 15 évi fegyházra ítélt Schreiber Tamás egyik büntársa, Erős László Károly joghallgató ügyében a törvényszék nem folytathatta le az eljárást és ügyében nem kerülhetett sor ítélethozatalra, mert szökésben volt. Erős László Károly ellen a kir. ügyészség zugirászat, okirathamisítás és bűnpártolás miatt emelt vádat, mert segített Schreibernek a hamis utlevél kiállításában és ő volt az a „nagyorru”, aki a házmesterhez vitte Schreiber bőröndjeit, Nagy Mária véres ruháival együtt.

Erős László Károly a főtárgyalás után ügyvédje útján jelentkezett, bejelentette lakcímét, mire a törvényszék idézést küldött és kitézte ügyének főtárgyalását.

Kilb Lajos dr. törvényszéki tanácselnök elnöklésével most tárgyalta Erős László ügyét a büntetőtörvényszék. Erős megjelent a főtárgyaláson és védekezésében azt adta elő, hogy nem tudta Schreiberrel azt, hogy megölte Nagy Máriát, jóhiszeműen vitte el a koffereket a házmesterhez. Amikor tudomást szerzett a gyilkosságról és arról, hogy Schreiber a tettes, a koffereket kidobatta a lakásból.

A törvényszék bizonyítási eljárás lefolytatása és a perbeszéd elhangzása után Erős Károly Lászlót zugirászat és okirathamisítás vétségében mondta ki bűnösnek és ezért háromhónapi fegyházbüntetésre ítélte.

Dr. Kováts Andor előadása

A Déri-muzeum előadó termében kedden délután 5 órakor népes és előkelő közönség előtt tartott ülést a Tisza István Tudományos Társaság.

Érdekes előadást tartott dr. Kováts Andor egyetemi tanár a Justitiánus császár utáni bizánci birodalom jogalkotásairól. Mindenekelőtt sajnálattal állapította meg, hogy a magyar jogtudósok eddigéig szinte teljesen elhanyagolták a bizánci birodalom jogával való foglalkozást, holott az Árpádok és a vegyes házbeli királyok alatt Magyarország igen élénk összeköttetésben állott Bizánccal, legközelebbi szomszédainkkal, nevezetesen Szerbiának s Romániának jogában pedig sok tekintetben ma is érezhető a bizánci utóhatás. Kováts professzor maga is Szerbiában, midőn a háború alatt, az osztrák-magyar megszállás idején a cs. és kir. főkörmányzósként kebelében működött, lett figyelmes a Szerbiában ma is minduntalan (legimpozánsabb természetesen a szerb monostorok által reprezentált építőművészeti alkotásokban) szembeszökő bizánci emlékekre.

Kováts professzor értekezésében végig pillantott a bizánci jog egyes fejlődési fázisain s felsorolta az egyes korszakok kodifikációs termékeit. A bizánci jog leghatalmasabb alkotása a 60 könyvből álló Basilika. A szerb, román stb. vidékek jogára a bizánci császárság joga azonban nem közvetlenül, hanem a görögkeleti egyház kánonjogi szabályai általi közvetítés útján hatott.

A Balkán ily módon keletkezett jogalkotásának legfontosabb terméke Dusán szerb cár törvénye. Az értekezés további részleteiben az előadó a bizánci jog emlékeivel foglalkozó irodalom régebbi és mai helyzetét ismertette, rámutatván az újabb nemzetközi bizantológiai kongresszusi hatott.

A parlamentben izgalmas napirendi vitában a politikai erkölcs megteremtését követelték

Budapest, február 16. A képviselőház ülést Almásy László elnök tíz órakor nyitja meg. A statisztikai munkaterről szóló miniszterelnöki jelentést elfogadja a Ház.

Czettler elnök szünet után javasolja, hogy a Ház holnap délelőtt tíz órakor tartsa legközelebbi ülést a társadalombiztosítási bíraskodásról szóló törvényjavaslatnak és több jelentésnek a napirendjével.

Weltner Jakab indítványozza, hogy a holnapi ülés napirendjére tűzzék ki Farkas István indítványát a lakberek és üzletberek leszállítására vonatkozóan.

— A jelenlegi házbérek — mondja — egyáltalán nem állnak arányban a kereseti lehetőségekkel. Bizonyítéka ennek az is, hogy rengeteg üzletet zárnak be a fővárosban a túlmagas boltbérek miatt.

Váry Albert elismeri Weltner érveinek igazságát, indokolt, hogy a házbéreket a megváltozott viszonyokhoz igazítsák. Az első lépés azonban, hogy a háztulajdonosok terheit is enyhítsék, mert különben a lakbérleszállítás nem vihető keresztül.

Andaházy-Kasnya Béla nagy viharok közben a politikai erkölcs megteremtését követeli. Vannak ügyvédképviselők, akik vagyonokat szereztek a földbérletek átírásának engedélyeivel. Voltak, akik anyagi ellenszolgáltatással át tudták hidalni a numerus clausus ellenét. Az állam átadta a gyufamonopóliumot és másnap már arról beszéltek, hogy egyesek nem fizettek rá erre a tranzakcióra.

Viharos fölkiáltások a baloldalon: Hát kerestek rajta?

— Hol a gyufapénz? — kiáltják a kormánypart felé.

Andaházy-Kasnya Béla: Felállították a Légiforgalmi Hivatalt, de rövid idő múlva botrány tört ki, mert kiderült, hogy a szervező el volt ítélve hadviselés elleni vétség miatt. Amikor egy nagy bank megbukott, a minisztertanács a bank céljait szolgáló rendeletet hozott. Ugyanakkor kiderült, hogy a bank egyik igazgatója, aki képviselő volt, hatalmas vagyont szerzett könyvtárakkal.

Zajos felkiáltások a Ház minden oldalán: Ki az a képviselő?

Andaházy-Kasnya Béla: Aki a lapokat olvassa, tudhatja, hogy ki ellen tetek följelentést. Egy másik képviselő hozzátartozójának hetvenezer dolláros

Eladó házhelyek.

a Sestakertben és a Hadházy ucca végén, illetve az Eraóson 250—300 öles nagyságban. Értekezhetni Tóth és Sebestyén R. T. Fűrdő u. 2. sz. irodájukban, Telefon 26—10.

Minerva személyautó

hatuléses, teljesen üzemképes állapotban olcsón eladó. Tóth és Sebestyén, Fűrdő u. 2. sz. Telefon 26—10.

soknak — melyek közül a belgrádi kongresszuson maga is részt vett — e tekintetben fellendítő hatására. Dr. Kováts Andor most bemutatott értekezése tulajdonképp bevezetés és szerző egy szűkebb területű tanulmányához, melyben a bizánci büntetőjoggal kíván foglalkozni.

betétje volt ebben a bankban. Ez a betét nem részesült a kvótális részesedésben, hanem a csőd előtt teljes egészében kifizették tulajdonosának.

Debrecen város osztatlan részvéte kísérté sirjába László Gyulát

A városház ormán fekete zászló mutatta a város gyászát, a színházi közönségét a barátok százainak könnyei bizonyították.

Kedden délelőtt 11 órakor hatalmas embertömeg feketélt a Csokonai-színház körül, amelynek előcsarnokában ravatalozták fel a debreceni színház országos hírű, nagy művészenek, László Gyulának a holttestét. Igazi színésztemetés volt a László Gyuláé: a város lakosságának minden rétege képviselve volt azon, szegény és gazdag egyformán megjelent ezen a temetésen, hogy búcsút vegyen a kiváló művésztől, a magyar nyelv és a magyar színjátszás örök szerelmesétől, akinél szebben, zengőbben, közvetlenebbül, telibb szívvel senki sem beszélt a magyar nyelvet. Eljött erre a temetésre a páholyok elegendős közönsége, Debrecen uralmának és közéletének igen sok reperezentánsa, de eljött a karzati publikum is, hiszen a László Gyula nagy művészetét, kiváló színészi értékét Debrecen egész társadalma osztatlanul elismerte és méltányolta. És eljött a barátok, a pályatársak, az ismerősök nagyszámu serege is, megrendült lélekkel, könnyes szemekkel álltak meg a ravatal körül, amelynek egyszerű, gyallatlan deszkakoporsójában nemcsak egy kivételes képességű művész, hanem egy áldott jószívű ember, barát, kolléga is nyugodott. László Gyulának Debrecenben sohasem voltak haragosai, vagy ellenségei. Tizenöt esztendőét élt és dolgozott ebben a városban László Gyula és biztos, hogy 15 év alatt soha senkinek nem szerzett mást, mint örömet. Cask a halálával szerzett bánatot a debreceni közönségnek, amely azzal a belülről jövő, igazi szeretettel és tisztelettel vette őt körül, amely csak a legnagyobbaknak jár ki. Igazi magyar volt, igazi művész volt, igazi ur volt László Gyula, akinek emlékét nem fogja belepni a feledés futóhomokja, amíg csak egy ember is akad ebben a városban, aki szereti a magyar szót és a magyar színjátszást.

TEMETÉS A SZINHÁZNAL...

Tizenegy óra után kezdődött meg a gyászszertartás a Csokonai-színház roskadásig megtelt előcsarnokában, de sok százra rugott azoknak is a száma, akik a színház előtt helyezkedtek el. A megjelentek sorában ott láttuk többek között Vásáry István lőgmester-t és Csűrös Ferenc kultúratanácsnokot is és rajtuk kívül mindazokat, akik Debrecen társadalmi és kulturális életében szerepet játszanak. A debreceni Ujságírói Egyesület tagjai testületileg jelentek meg a végtisztességért, a

Mozgás és zaj a Ház minden oldalán.

Andaházy-Kasnya Béla: Képviselőtársaim — mutat az állandóan zajongó jobboldal felé — nem vonhatják kétségbe a mátrai szanatóriumnál történt visszaéléseket, a népjóléti ügyeit, a bicskei Batthyány-kastély vásárlását. Indítványozza, hogy tűzze a Ház napirendre az összeférhetlenségi törvényjavaslatot és az álláshalmazások megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot.

Koródi Katona János az elnök napirendi indítványát fogadja el.

A többség ezután elfogadja az elnök napirendi indítványát, majd az ülés háromnegyed háromkor befejeződik.

élükön vitéz Kolosváry-Borcsa Mihállyal, az egyesület elnökével.

A jelenlevők szemét előntötte a könny, mikor Tennenbaum főkéntor a templomi kórus segédletével elénekelte a szívemarkoló dallamu gyászszolozsmát.

Ezután dr. Schléizinger Sámuel főrabbi lépett a szónoki emelvényre és gyönyörűen felépített, filozófiai mélységű gyászbeszédet mondott, amelyben híven méltatta László Gyula egyéniségét, életének és munkájának jelentőségét és lenyűgöző erővel fejtette ki, hogy milyen súlyos veszteség a debreceni színház és a magyar színjátszás számára ennek a nagyszerű embernek az elműlése.

A nagyhatású gyászbeszéd után Kardoss Géza az Országos Színészegyesület és a Csokonai-színház igazgatósága nevében mondott néhány meleg búcsuszót a sirástól remegő hangon. Szem nem maradt szárazon, mikor arra kérte a Csokonai-színház elhunyt büszkeségét, hogy a másvilágban majd emeljen szót a rettenetes válsággal küzdő magyar színészet érdekében és kérje meg a Teremtőt, hogy adjon elég erőt az ittmaradtoknak: továbbra is meg tudjanak állni a helyükön.

Thuróczy Gyula a Csokonai-színház személyzete nevében és Szilass Hugó a Szinpartoló Egyesület nevében mondtak hatásos búcsuztatót, majd Bébet László a debreceni ujságírók és színházi kritikusok mély gyászát tolmácsolta szívől jövő keseretlen szavakkal.

Aztán újból felzengett a gyász kórus és annak végeztével László Gyula koporsóját kivitték abból a színházból, amely életének alkonyán hajlékot adott a művésznek, akinek a szinpad volt minden álma, boldogsága, célja és szerelme...

Százak és százak kísérték a gyász-kocsit a Kossuth uccán és a Piac utcán keresztül a temető felé. A hivatásos város is kifejezést adott a gyásznak, a temetés ideje alatt a városház ormán gyászlobogót lengetett a szél.

Az izraelita sirkertben a zsidó szentegylet által felajánlott diszszirhelyen helyezték örök nyugalomra László Gyulát. A sir körül csoportosuló pályatársak és barátok hangos zokogása közben tompa dübörgéssel hullottak a hantok László Gyula koporsójára. Néhány perc múlva már csak egy kis földkup jelezte, hogy alatta nyugszik egy férfi, egy igaz ember, aki élt 65 évet, aki 45 évig alázatos papja volt a

Fotócikkek

a világ legjobb márkáiból
állandóan
frissen beszerezhetők

Szakál Géza
fotószaküzletében
PIAC UCCA 34.
Hegedűs és Sándor ház.

Debrecen
Ferenc

magyar sáró templomának s akinek
kann könnyű lesz az álma, mert abba a
drága anyaföldben nyugazik, amelynek
bí fia volt s amelyet rajongásig sze-
retett...

Tűz a Balogh-féle fatelepen

Kedden hajnalban veszedelmes tűz
támadt a Miklós ucca végén levő Ba-
logh Dávid-féle fatelepen. A faraktár
gyulladt meg, amelyet megmenteni az
azonnal kivonult tűzoltóságnak már
nem sikerült. A lángok martaléka lett
a telep valamennyi famegmunkáló gé-
pe s ennek következtében a kár óriási.
A vizsgálat folyamán eddig még nem
sikerült megállapítani, hogy mi okozta
a tüzet.

Megbukott a francia kormány

Páris, február 16. A szenátusban a
belügyminiszter ma délután benyuj-
totta a választójogi törvényjavaslatot,
amelyet a kamara elfogadott. Közvet-
lenül ezután a szenátus elnöke azt a
kérdést intézte a miniszterelnökhöz,
mikor óhajt válaszolni Peyrounet szen-
átornak a kormány általános politi-
kájáról szóló interpellációjára. Laval
miniszterelnök kijelentette, hogy az
interpelláció tárgyalásának napjaul
pénteket, február 26-át ajánlja. A név-
szerinti szavazás Laval javaslatát 155
szavazattal 134 ellenében elvetette. —
Laval miniszterelnök felvetette a bi-
zalmi kérdést. A névszerinti szavazás-
nál a kormány 23 szavazattal kisebb-
ségben maradt. Laval indítványát 134
ellenében 157 szavazattal elvetették.
A kormány ezzel megbukott.

Laval és miniszter társai mély csend-
ben hagyták el a szenátus üléstermet.
Az ülést 16.25 órakor függesztették fel.
Laval miniszterelnök ezután az Elysée
palotába ment, hogy a köztársasági el-
nököknek benyujtsa a kormány együttes
lemondását.

Természetvédelmi előadás

A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesü-
let szerda délután fél hat órakor a
Déri-muzeum előadótermében termé-
szetvédelmi előadást rendez, melyen
vitéz Tikos Béla főerdőmérnök, az
egyesület főtitkára, vetített képes elő-
adást tart a természetvédelemről, kü-
lönös tekintettel Debrecen környéké-
re. Az érdekes előadás megérdemli a
természetkedvelő nagyközönség, de kü-
lönösen nagy szükség van arra, hogy
meggyökerezzen az a nemes mozgal-
om, amely a természet szépségeinek,
erdeinknek, rétjeinknek, azok állat- s
növényvilágának eredeti természetes
szépségében való megőrzését s egyes
területeknek természeti emlékké való
nyilvánítását tűzte ki célul maga elé.
Szívesen látják az érettebb ifjúságot
is, akiknek a lelke bizonyára fogéko-
nyabb is a természetvédelem lelket
nemesítő eszméinek befogadására.
Belépődíj nincs.

ÖLMOT
veszünk.
Debreceni Független Ujság
kiadóhivatala
Ferenc József ut 49. sz.

Csak bevált minőségekben

Damasztárunk nagy választéka

Ágynemű - Asztalnemű - Törülköző

Kardos Lászlónál

Pénze a legjobb befektetés.

A japán főparancsnok ultimátumot intéz a 19. kínai hadosztály parancsnokához

Páris, február 16. A Rengo-
iroda jelenti Tokióból: Miután a
Kanazava-hadosztály partraszállítása
befejezést nyert, a japán haderők fő-
parancsnoka elhatározta, hogy

ultimátumot intéz a 19. kínai
hadosztály fővezéréhez,

amelyben felszólítja, hogy a kínai
csapatokat az ultimátum átvételétől
számított 24 óra alatt

a japán csapatok állásától 20
kilométernyire vonja vissza.

Ha a kínaiak nem tesznek eleget a
követelésnek, valószínű, hogy a ja-
pán csapatok azonnal megindítják a
hadműveleteket.

London, február 16. Sanghai-
ban állandó készülődés folyik a dön-
tő csatára. A kínaiak hír szerint igen
erős hadállásokat készítettek Sang-

haitól 13 mérföldnyire, gépfegyveres
fedezékekkel és lövészárokozmoszarakkal
ellátva.

Genf, február 16. Az általános
várakozás ellenére mára nem hívták
össze a Népszövetség közgyűlését,
ahogy azt Kína követelte. A népszö-
vetségi tanács, amelynek ülésén Kína
és Japán képviselői nem vettek részt,
elhatározta, hogy a legutóbbi sanghai
hírek-hatása alatt

felszólítást intéz Japánhoz, te-
gye meg a szükséges rendszabá-
lyokat arra, hogy a sanghai vi-
szály tovább ne éleződjék.

A tanács elnöke az eddigi szokástól
eltérően a jegyzéket Japán képvise-
lőjével való előzetes érintkezés nél-
kül küldi el. Ugy tudják, hogy a
jegyzék gondolata Amerika s Anglia
fel fogását jelenti.

Izgalmak a kalapácsos gyil- kosság koronatanujának val- lomása körül

Kecskemét, február 16. A ka-
lapácsos gyilkosság ügyében ma foly-
tatta a főtárgyalást a törvényszék. A
tárgyalás elején éles összetűzés volt
a védő és az ügyész között, mert az
ügyész tegnap a gyorsírói jegyzetek
szerint azt állította az ellenőrző or-
vosszakértőről, hogy

hamis szakvéleményt adott.
Ez ellen tiltakozott a védő és az el-
nök megállapította, hogy az ügyész
tulmelt a megengedett határon ezzel
a kijelentésével.

Az első tanu Homoky József
hírlapíró, aki azt vallja, hogy neki
Steinherzné mondta:

amikor Steinherz halálos ágyán
feküdt, hogy az ura elbeszélése
szerint egy magas, szőke fiatal-
emberrel szállott a fülkébe,

ahol aludt és álmából arra ébredt,
hogy a szőke fiatalember kalapács-
csal megüti. Elővette óráját, láncát,
pénztárcáját, odaadta és csak az éle-
téért könyörgött.

Az elnök megállapítja, hogy
Steinherzné azt vallotta: mind-
ezt másoktól, nem a férjétől
hallotta

és elrendeli Steinherzné szembesité-
sét a hírlapíróval.

Klement Eszter ápolónőnek
Steinherz azt nyöszörögte: a gyilkos
egy 20 év körüli fiatalember lehe-
tett.

Lőrincz Józsefné, a másik
ápolónő szerint is eszméletlenül volt
Steinherz és mindig azt hajtogatta:
„Peches vagyok, szerencsétlen va-
gyok.” Steinherz Lőrinczknének azt
mondta, hogy
egy husz év körüli magas fiatal-

ember lehetett a tettes, akinek ő
mindenét odaadta, de a gyilkos
könyörgése ellenére is csak
ütötte, ütötte.

Kiss János detektívfelügyelő azt
vallja: előtte

letagadta Steinherz, hogy ismeri
Fischl Frigyeset.

Azt nem meri állítani, hogy eszméle-
tlenül volt Steinherz, mert nagyon
szakadozottan beszélt.

Csonotos Pál ceglédi uccaspró,
aki megtalálta a kalapácsot, azt vall-
ja, hogy a kalapács nem volt véres.

Szekeres Istvánné, Steinherz-
né Budapestben lakó rokonainak,
Reifféknak házvezetőnője elmondja,
hogy

24-én Steinherz náluk volt va-
csorán és nagyon jókedvű volt,
magával akarta vinni a vonaton
Reiffék kislányát.

Az elnök megkérdezi Fischl: ösz-
szegegyeztetheti azt, hogy Steinherz a
kislányt magával akarta vinni, eddigi
vallomásával. Fischl azt mondja:

Steinherz nagyon jól tudta,
hogy a kislányt nem engedik
vele.

Talpig feketében megérkezik most
a tárgyalóterembe Steinherzné,
akit szembesítenek Homoky Jó-
zsef hírlapíróval. Homoky megismétli
vallomását, azonban Steinherzné azt
mondja, hogy lényegében megállhat
Homoky vallomása, de ő akkor, ami-
kor a hírlapíró beszélt vele, nem is
mondhatta, hogy ezeket a férjétől
hallotta, hiszen

Steinherz annyira beteg volt,
hogy még értelmes szavakat is
nem tudott mondani.

Ő a hírlapírónak csak azt mondotta,
amit a detektívektől, ápolónőktől
hallott és amikor megkérdezték, hogy
ezt a férjétől hallotta-e, türelmet-
lenül — csakhogy mehesen vissza a
férjéhez — rávágta: igen.

A tanukat megesketik vallomásuk-
ra, majd Balázs István, a Merán-
szálló alkalmazottja, elmondja, hogy
24-én éjjel 12 óra tájban Steinherz
náluk szállott meg, később jött egy
ismerőse, aki Kovács néven írta be
magát.

Azt ajánlotta nekik, hogy men-
jenek közös szobába, de Stein-
herz nem akart. Ez a „Kovács”
Fischl Frigyes volt.

Ezután Fábrián József Béla,
volt hajóskapitányt hallgatta ki a
törvényszék, a per koronatanuját, aki
csak a lapokból értesült arról, hogy
országszerte keresik és így ma reggel
jelent meg a főtárgyalásra. Elmond-
ja, hogy hosszabb időn keresztül a
Phoenix Biztosító Intézet ügynöke
volt, jelenleg az egyetemi nyomda
alkalmazottja Budapesten. Kecse-
méten járt 1929-ben és a Beretväs-
szállóban beszélgetett Steinherz-cel,
aki érdeklődött, hogy a Phoenixnél
milyen körülmények között lehet bal-
esetbiztosítást kötni. Kijelentette,
hogy

10.000 dolláros balesetbiztosi-
tást kötne és azt kérdezte, fizet-e
a biztosító társaság öngyilkos-
ság esetén is. A tanu mondta,
hogy igen, de csak három év
mulva, Steinherz erre azt kér-
dezte, hogy hát baleset és rabló-
támadás esetén? Erre a tanu azt
mondta, hogy ebben az esetben
azonnal.

Később nem egyenesen, hanem spi-
rális formában ajánlatot tett nekem,
hogy nagyobb összeghez juttatna en-
gem, ha én viszont baleseti biztosi-
tási összeghez juttatnám őt. Nem ér-
tettem, hogy mit akar, mire megma-
gyarázta, hogy

ha én, vagy más valaki olyan
helyzetbe hozná őt, hogy például
fejbevágnám, vagy lelőkném va-
lahonnan, úgy hogy ő megse-
rülne, de azért meg nem halna,
megcsinálná velem a biztosítást
és én nagyon jól keresnék, mert
megkapnám a jutalékot és azon-
felül busás ajándékot kapnék
tőle.

Szegény ember vagyok, de vissza-
utasítottam ezt az ajánlatot. Meg volt-
tam győződve, hogy

ő nem meghalni akar,
hanem azt akarja, hogy súlyos testi-
sértést kapjon és így

a balesetbiztosítási összeghez
hozzájusson.

Amikor hallottam Steinherz megölé-
séről,

önként jelentkeztem Dorning
főkapitányhelyettesnél Buda-
pesten és elmondtam neki
Steinherz-cel való két találkozá-
somat.

A KORONATANU ELŐRE BOCSÁNATOT KÉR.

Ekkor a sértettek képviselője a kö-
vetkező kérdéssel fordul a tanuhoz:

— Igaz-e, hogy ön ma reggel a
Steinherz-családnál volt?

— Igen, ott voltam.

— Miért volt ott? Mit akart?

Igaz, hogy maga kijelentette,
hajlandó a vallomását tompít-
tani?

— Igen, ott voltam és mondtam
ezt.

Az volt a célom, hogy megállapodást
esetén simábban fogom elmondani a
történetet. Nem vagyok én kérem
ellensége ennek a tönkrement csa-
ládnak, rokonszenvezek velük és igen
szeretném, ha a biztosítási összeghez
hozzá tudnának jutni.

— Hát most már azt mondja meg
tompította-e itt az igazságot, vagy
sem?

— Nem tompítottam, úgy mondtam el mindent, ahogy történt.
— Hát akkor mi célja volt annak, hogy Steinherznek azt mondta, tompítani fogja.

— Ezt én így nem mondtam.
— De bizony ezt mi hárman is hallottuk.

— Én, kérem, csak úgy értettem ezt, hogy már előre is bocsánatot kérek tőle azért, amiért...

— ...amiért majd utólag ártani fog neki. Mi? — szól közbe Steinherzék ügyvédje.

— Nem! Csak bocsánatot kértem tőle, hogy kénytelen leszek majd megmondani az igazat.

Ezután Balla Géza árubizományos áll a bíróság elé, aki Steinherz biztosításairól és a biztosítások átcezeléséről beszélt, elmondja, hogy

Steinherz a legnagyobb biztosítási szakértő volt.

Nagyon szerette a biztosításokat.

Boros Sándor, a Phönix Biztosító Intézet cégvezetője elmondja, hogy Steinherz a múlt év március 2-án beszélt vele

egy 100.000 pengős balesetbiztosítás megkötése tárgyában.

19-én újból érdeklődött felőle és 21-én azt mondta, hogy 24—26-ika között fel fogja keresni. Steinherznek a látogatása elmaradt és az újságokból olvasta, hogy a vonaton meggyilkolták.

Ezután megeskették az előző tanukat, így Fábán Bélát is, bár az eskütétele ellen az ügyész semmiségi panaszt jelentett be.

Fényő Sándor részvénytársasági igazgató volt a következő tanu. Steinherz-cel véletlenül találkozott a gyilkosság előtt Budapesten az Abbázia-kávéházban — vallotta. — Üzleti ügyekről beszélgettünk és egyáltalában nem viselkedett úgy, mint amiről arra következtethettem volna, hogy egy vonaton agyonkalapácsolhatja magát.

Mindenki figyel a teremben, amikor Szöke dr. megkérdi a tanut, hogy a gyilkosság előestéjén kereste-e valaki Steinherzt az Abbázia-kávéházban.

— Tudom, hogy keresték, — vallja a tanu, — de Steinherz nem tudott erről.

Ezután a biztosító intézetek megidézték tisztviselői tesznek tanuvalomásokat. A tanu szerint Steinherz még a gyilkosság előtt 3—4 nappal kétségbeesetten, rendkívül idegesen kérte, hogy külföldi biztosításait magyar kötvényekre cserélhesse be, másrészt pedig azt, hogy újabb biztosításokat köthessen.

Az elnök ezután a tárgyalást félbeszakította, folytatását délután 4 órára tűzte ki.

A délutáni tárgyaláson két tanu hallgattak ki.

A szódi Géza dr. ügyvéd, Steinherz jogtanácsosa kizártnak tartja, hogy Steinherz, aki anyagi gondjai ellenére is biztos megélhetést tudott biztosítani családjának, öngyilkosságra gondolhatott volna.

Dr. Vajda Gyula detektív ismertette ezután a nyomozást. Hangzott, hogy a legjobb meggyőződése szerint Fischl teljesen igazat vall akkor, amikor szerinte Steinherz agyonkalapácsolásra hívta fel.

A tárgyalás további folyamán Szöke Sándor dr. egész sereg indítványt terjeszt elő annak bizonyítására, hogy

Steinherz rablógyilkosságnak esett áldozatul és hogy Fischl csak az újságokból tanulta meg védekezésére szolgáló fantasztikus beszédét.

A bíróság helyt adott a védő és az ügyész indítványainak, a Szöke-féle indítványokat elutasította s elrendelte az igazságügyi orvosi tanács szakvéleményének beszerzését Fischl Frigyes elmeállapotára vonatkozóan.

HIREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG telefonszámai:

Kiadóhivatal 20-18
Fiókiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 23-37
Szerkesztőség nappal 19-20
Szerkesztőség éjjel . . . . . 20-18 és 32-12

Előfizetőinkhez

Felkérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, hogy haladéktalanul szíveskedjenek előfizetési hátralékaikat kiadóhivatalunkba beküldeni, miután a mai súlyos viszonyok rendkívüli erőpróbára teszik egy olyan lap költségeinek fedezését, mint a Debreceni Független Ujság, amely sem pártoktól, sem más érdekcsoportoktól sápot nem huz ki zárólag olvasóközönségére támaszkodik.

Postatakarék befizetési lap száma: 29.910.

Tisztelettel:
a KIADÓHIVATAL.

— Időjósítás. Fogyó felhőzet, élénkebb északnyugati szél, nappal olvadáspont felé emelkedő hőmérséklet, éjjel csak délkeleten erősebb fagy, kisebb futó havazások még lehetségesek.

— Megkezdődik a tanítás a református iskolákban. A református elemi iskolákban csütörtökön, 18-án reggel 8 órakor megkezdődik a tanítás. Mivel az időjárásban lényeges javulás tapasztalható, felkérnek a szülők és gondviselők, hogy a református elemi iskolákba járó növendékeket 18-án (csütörtökön) reggel 8 órára az iskolába küldjék fel. A kihűlt tantermek már ma délután is felmelegítettek, így csütörtökön reggel a tantermekben meleg lesz. Iskolaszék.

— Részeg napszamosok lövöldözése a Hatvan uccán. Az elmúlt este az egyik Hatvan uccai kocsmából kijött két részeg napszamos és az uccán belekötöztek egy négytagú társaságba. A dulakodás során lövések dördültek el és előkerült a rendőr, akinek közeledtére a verekedő társaság tagjai szétszaladtak. A rendőr csupán Kaszás József napszamos tudta előállítani. A nyomozás megindult a botrányokozók kézrekerítésére.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a forrón szeretett anyá, testvér, anyós, nagyanya

Öz. RUDENSKY JÓZSEFNÉ
sz. SÜDFELD PANNI

68 éves korában február hó 16-án hosszas szenvedés után hirtelen elhunyt.

Kedves halottunkat február 17-én, szerdán délután fél 5 órakor az izraelita temető halottasházától helyezük örök nyugalomra.

Dr. Hahn Aladárné sz. Rudensky Recha leánya, Südfeld Sámuel, Gábor, Lajos, Alfréd és Paula, férjezett Füredi Sámuelné testvérei, dr. Hahn Aladár veje, György unokája.

Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

— Házasság. Beke Barna és Kardos Klári házasságot kötöttek.

— Csütörtökön ref. presbiteri ülés. Csütörtökön délután 3 órakor az egyház tanácstermében gyűlést tart a református presbiterium. A gyűlés legfontosabb tárgya a presbiterium bizottságainak megalakítása lesz.

— Külföldi tudós művészettörténeti előadása a Déri-muzeumban. Gaillard de Champris, a párisi katolikus főiskola professzora csütörtökön, 18-án délután 5 órakor a Déri-muzeumban tartja egyetlen előadását, amelynek tárgya az egyik legnagyobb freskófestőnek, Puvis de Chavannes-nak munkássága. Előadását szép vetített képekkel fogja illusztrálni. Az előadáson a rendezőség vendégeket is szívesen lát s az előadás tolmácsolásáról is gondoskodik. Belépődíj nincsen.

— Dr. Darkó Jenő egyetemi professzor előadása a bizánci kultúráról. Csütörtökön délután hat órakor a város-háza közgyűlési termében dr. Darkó Jenő egyetemi professzor, a Tanfolyam rendezőbizottságának az elnöke, a kiváló klasszika filológus és a bizánci kultúra szakavatott ismerője és művelője tart előadást a magyar és a bizánci kultúra közötti kapcsolatokról. Ez a tárgy sokkal több figyelmet megérdemel, mint amennyit a magyar közvélemény szentelt eddig neki. A bizánci kultúra mély nyomokat hagyott hazánk történetében. Az árpádkori magyar társadalom, pénzügyrendszer, kereskedelem, az árpád-kori művészet sok-sok emléke olyan erős bizánci hatást mutatnak, hogy ezek a legnagyobb érdeklődésüket kelthetik fel az egykori Bizánc magasan álló műveltsége iránt. De főképpen maga a szent korona, amelynek alsó része Dukasz Mihály ajándéka, elsőrangú bizánci ötvösmunka. A rendkívül érdekes előadást igen szép vetített képekkel illusztrálja az előadó. Az előadás ingyenes.

— Az Árpád-téri egyházközség Nőegyletének elnöksége kéri a Nőegylet tagjait, hogy a szerda délutáni összejövetelen teljes számban jelenjenek meg. Megbeszélés tárgyát a 21-i szeretetvendégség képezi.

— Felhívás. Felkérjük ezután is a zsidó reálgymnázium azon volt növendékeit, akik helytelen címzés miatt meghívójukat kézhez nem kapták, hogy ma este fél hétkor a zsidó reálgymnáziumban tartandó összejövetelen minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek, anynyival is inkább, mert ezen az összejövetelen dr. Kardos Albert igazgató és több volt tanárunk meg fog jelenni.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

— Felborította a szénásszekér a kerékpárost. Hunyadi Lajos napszamos kerékpárján Sámsonba akart kimmenni, de a város alatt a sorompónál összeütközött egy szénásszekérrel. Hunyadi lezuhant a kerékpárjáról, súlyos zúzódásokat szenvedett és a mentők szállították a klinikára.

— Orosz balalajka-zene az Angolban. Nikolaj W. Fevolodov orosz cári tábornokot és zenekarát szívesen hallgatja a közönség az Angol Királynőben. Este 9 órától 12-ig az étteremben játszanak, éjjel után a kávéházban.

— Csecsemőhalál. Nádudvarról jelentették a debreceni ügyészségnek, hogy ott egy fiatalkorú leány gyermeket szült, de nem hívtak szülész-nőt a beteghez. A mulasztásnak az lett a következménye, hogy a csecsemő meghalt. Dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró megindította a nyomozást annak megállításaára, hogy kit terhel a felelősség a csecsemő haláláért.

Mozik műsora!	
SZERDA, február 17.	
Vigszínház 5. 7. 9 óra.	A férjem barátja, hangos vígjáték. Főszereplők: Fritz Shultz, Lucie Englisch és Albert Paulig.
Uránia 5. 7. 9 óra.	Viharok a Mont-Blanc felett, hangos dráma. Leni Riefensthal és Ernst Udet főszerep.
Apollo	Szünet.

A Meteor mozi műsora
Telefon: 14-26.

Szerdán:
„Tör és kereszt” Normann Kerry-vel. Megelőzi: „Autópárba” Sne Carolal. Előadások: 7 és 9 órakor mérsékelt helyárral.

— Baleset a fűtőháznál. Pataki István mozdonyvezető a debreceni fűtőháznál vizet akart mozdonyára venni és a sikos töltésen megcsuszott és a fején szenvedett sérülést. A mentők résztesítették első segélyben és kiszállították a klinikára.

— Megjelent a Színházi Élet Miss Európa-száma. A nizzai Miss Európa-választás minden pompájával, érdekességével és izgalmasságával elvleddik meg a Színházi Élet most megjelent újszámban. A Színházi Élet Nizzába küldött munkatársai Angelo mesterral az élükön bravuros munkát végeztek. Nincs a választásnak olyan epizódja, amelyet viszont ne látnánk a Színházi Élet új számban. Természetesen a megválasztott új Miss Európa — Miss Dária első interjúját a Színházi Életnek adta és gyönyörű Angelo fotográfiaikkal vonulnak fel a választás összes résztvevői. A magyar kiküldött, Lampel Ica sikereiről természetesen külön cikk és sok kép számol be. Incze Sándor hetilapjának ez az új száma újabb részletes tájékoztatást ad az országos bridge versenyről. Érdekes cikkben számol be arról, hogy Neuländer Sárinak, az idei Balaton Tündérének hogyan kérte meg a kezét a Színházi Életben látott fényképe után egy philadelphiai hoteltrósz elnökének a fia. Hatvány Lili bárónő a koncertek hölgypublicumához irt nyílt levelet. — Weingartner Félix, a világhírű 69 éves dirigensnek 23 éves felesége arról nyilatkozik: szerethet-e egy fiatal nő egy öreg embert? Lengyel Menyhért a kínai válságról irt. Érdekes képek sorozata számol be arról a cserévadásról, ami most a Fészek Klubban folyik. Moziszenzáció: Ramon Novarro megkérte Greta Garbo kezét. Farkas Imre a sztratoszférába repülő Zichy Tivadar grófról irt tudósítást és meggeteg más érdekes cikk, száz és száz gyönyörű mélynyomású kép teszi a szokottnál is érdekesebbé és változatosabbá a Színházi Élet Miss Európa-albumát, amely háromfelvonásos színdarabot, kottát, kézimunkaivét és egy teljes gyermekujátszát ad mellékletül.

A Színházi Élet ára 1.— pengő, negyedévi előfizetési díj 10.— pengő. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi ucca 8.

— (3) Eppen h... rendezni k... lyeket, m... volt, gondo... va tartogat... régi példár... kor a telefo... ség volt sz... gyan már... máson. A je... hangzott: „Gyilkos... naton. Egy... a hálókocs... visszatartot... detektívön... Pár perc... amelyik a... Galipaud-d... gálatban... együtt, a... séggel szá... uccáin. Már az... terraszon s... talnokokka...

RADIO

SZERDA, február 17.
BUDAPEST. 9.15: A m. kir. Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. Karnagy Fricsay Richárd. — Közben 9.30: Hírek. — 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállás-jelentés magyarul és németül. — 12: Déli harangzó az Egyetemi templom-

Műsora:
február 17.
Barátnője,
vigjáték,
plóka,
hulz,
Anglisch és
Paulig.
Blanc felett,
dráma,
iefensthal és
Jdet főszerep.
Szünet.

Műsora
4-26.

Normann Kerry,
"Arbaj" Sne Carol.
Órakor mérsékelt.

ból, időjárásjelentés. — 12.05: győri Vörös Misi és cigányzenekarának hangversenye. — Közben 12.25: Hírek. — 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállás-jelentés. — 2.45: Hírek. élelmiszerek, piaci árak, árfolyamhírek. 3.30: Morsetanfolyam. — 4: „Divatcsevegés.” Dr. Cselényi Pálné előadása. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. — 5: „Csokonai Vitéz Mihály” kálomista pap barátja.” Möricz Pál előadása. — 5.25: Hangverseny. Közreműködik Dullien Ella (ének), Pongrácz László (zongora) és Frank Lajos (gordonka). Zongorán kísér Polgár Tibor. — 7: Olasz nyelvoktatás (Gallerani Bonaventura). — 7.30: „A magyarság történelmi küzdelmei a Balkánnal.” — Lukinich Imre dr. előadása. — 8: Egyfelvonásosok a Studióból. — 9.30: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Majd: Zalaegerszegi Horváth Rezső és cigányzenekarának hangversenye a Bodó-kávéházban.

SPORT

A BOCSKAY KÉSZÜLŐDÉSEI.

A vasárnapi mérkőzésre és a következő heti bajnoki nyitányra tekintettel a Bocskay a gyatra időjárás ellenére is forszirozza a tréninget. Hétfőn este a tornacsarnokban, kedden délután pedig a pályán treniroztak a játékosok, sőt félóraig viktóriáztak is. A tréningen Remmer, Vince, Turchányi és Palotás kivételével mindenki részt vett. A pálya letakarítása is megkezdődött és vasárnapra már reális talajon fog lejárni a mérkőzés. Mint ismeretes, *Telek* és *Remmer* tartalékoknak vannak kiszemelve a délnémetek elleni mérkőzésre. A Bocskaynak azonban e két játékosra okvetlen szüksége van s éppen ezért felmentésüket kéri, amit a szövetség valószínűen teljesíteni is fog.

FEDETPÁLYA-VERSENY.

A reálisokla sportköre vasárnap rendezte Hadházy Dezső testnevelési tanár szakszerű vezetése alatt fedettpá-

lya-versenyét, amelyen a tanári kar több tagja is megjelent, míg a versenyzők alábbi kiváló eredményeket érték el:

Rudmászás: 1. Dittrich Tibor (Reál) 3.2 mp. 2. Szendor Jenő (Reál) 3.2 mp. 3. Orosz József (Reál) 3.2 mp.

Függeszekedés: 1. Svendor Jenő (Reál) 3.6 mp. 2. Dittrich Tibor (Reál) 3.6 mp. 3. Torma Károly (Nagykállói reálgimnázium) 3.7 mp.

Magasugrás helyből: 1. Nyári Endre (Tanítóképző) 1.38 m. 2. Svendor Jenő (Reál) 1.31 m. 3. Czirják József (Reál) 1.33 m.

Magasugrás: 1. Nyári Endre (Tanítóképző) 1.70 m. 2. Leviczky Béla (Nagykállói reálgimn.) 1.65 m. 3. Dittrich Tibor (Reál) 1.60 m.

Bakugrás: 1. Svendor Jenő (Reál) 22 és fél fok. 2. Leviczky Béla (Nagykállói reálgimn.) 22 f. 3. Polgár Sándor (Reál) 21 f.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

MŰSOR:

SZERDA délután 3 óraker: *Cserebogár, sárga cserebogár.* Operett. Ifjúsági előadás. — Este 8 óraker: *Viktória.* Operett. B) bérlet.

CSÜTÖRTÖK délután 3 óraker: *Cserebogár, sárga cserebogár.* Operett. Zónaelőadás. — Este 8 óraker: *Maya.* Operett. Bérletszünet.

PÉNTEK este 8 óraker: *Potyautas.* Vigjáték. Bemutató. Premier- és C) bérlet.

KISS FERENC — PEER GYNT.

Kedden este a Csokonai-színházban Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház kitünő művésze vendég szerepelt, a Peer Gyntben. Kiss Ferenc alakításáról s az előadásról legközelebbi számunkban referálunk.

A vendégjátéknak olyan nagy sikere volt, — táblás ház, — hogy a

Csokonai-színház igazgatósága új vendégjátékokra kötött szerződést Kiss Ferencel, akinek a pályája tudvalevőleg Debrecenből kiindulva ivelt a magasba. Ezek szerint szombaton Kiss Ferenc újra eljátsza Debrecenben a Peer Gyntöt, vasárnap pedig az Elcsérelt ember-ben lép föl.

A SZÍNHÁZI IRODA HÍREI

CSOKONAI-SZÍNHÁZ. MA

Szerdán este 8 óraker *Abrahám—Tóldes—Harmath világhírű operettjének reprize*
T. TIMAR ILA vendégfelléptével
Uj betanulással!

Uj kiállításban!
VIKTÓRIA.

CSütörtökön este 8 óraker
T. TIMAR ILA vendégfelléptével
Az idény sláger operettje:
MAYA

Halló! Figyelem!

Pénteken este 8 óraker
Bemutató! HAJNAL BETTY, az Országos Kamara Színház művésznőjének vendégfelléptével a Magyar Színház szenzációs sikerű vigjáték ujdonsága

POTYAUTAS.
Szerdán és csütörtökön délután 3 óraker ifjúsági és zónaelőadás:
T. TIMAR ILA vendégfelléptével
„CSEREBOGÁR, SÁRGA CSEREBOGÁR”

A színház t. bérloői figyelmébe! Megkezdődött az új bérletek befizetése! A mélyen leszállított helyárakból a bérloők még külön tizenöt százalék kedvezményt kapnak! Lehet havonta is 5-5 előadásra bérelni! Igazgatóság.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE.

Határidőüzlet: Buza: március 11.45, 50, 53, 57, 68, 72, 76, 72, zárlat 11.73 —74, május 12.40, 49, 50, 48, 65, 63, 60, 66, zárlat 12.65—66. — Rozs: március 13.60, 65, zárlat 13.65—70, május 14.43, 44, zárlat 14.44—46. Tengeri: május 13.85, 95, 14.00, 20, 15, 02, 12, zárlat 14.08—10.

Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg. 12.30—12.90, 78 kg. 12.45—13.05, 79 kg. 12.60—13.20, 80 kg. 12.70—13.30, ftiszai, jász., dtuli 77 kg. 11.60—11.75, 78 kg. 11.75—11.90, 79 kg. 11.90—12.05, 80 kg. 12.00—12.15, pestv., bácskai 77 kg. 11.85—12.00, 78 kg. 12.00—12.15, 79 kg. 12.15—12.30, 80 kg. 12.25—12.40.

A különleges (80 kg.) tiszai buza 13.70—14.50 P. Rozs: pestv. és egyéb 13.30—13.40, tak. árpa I. 16.75—17.00, tak. árpa II. 16.25—16.50, felv. sörárpa 18.00—22.00, egyéb sörárpa 17.50—18.25, zab I. 21.80—22.30, zab II. 20.85—21.10, ti. tengeri 14.35—14.45, egyéb teng. 14.40—14.60, korpá 12.10—12.20, 8-as liszt 14.50—15.00, repce 24.00—25.00, köles 12.50—13.00, lucerna 75.00—85.00, lóhere, ar. 16—175, tavaszi búkköny 26—28, lenmag I. 24.0—25.00, lenmag II. 22.50—23.50, tökmag I. 32—33.00, tökmag II. 26—28, napraforgó 15—24, kék mák 72—73, muharmag 17—19, csillagfürt 15.50—16.50, Viktória-borsó 28—32, expr-borsó 28—31, fehérbab 17—18, fúrjbab 28—29, lencse, kis 30—36, lencse, nagy 38.48.

VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 19.50—19.90, 100 belg. 79.60—80.20, 100 cseh korona 16.94—17.04, 100 dán kor. 108.30—109.30, 100 dinár 10.10—10.18, 100 dollár 570.50—573.50, 100 francia frank 22.45—22.65, 100 hollandi forint 231.00—232.40, 100 lengyel zloty 63.95—64.45, 100 lei 3.48—3.54, 100 leva 4.08—4.18, 100 lira 29.50—29.80, 100 német márka 135.45

(3) Vecsey Leó fordítása.

Eppen helyet foglalt asztalánál és rendezni kezdte az iratait, — amelyek, miután rendszerető ember volt, gondosan, esetenként szortirozva tartogatott a Figaro-nak egy-egy régi példányába takargatva — amikor a telefonhoz hívják. Nagy szükség volt szolgálataira — mint ahogyan már tudjuk — a lyons-i állomáson. A jelentés a következőképpen hangzott:

„Gyilkosság történt a 45. sz. vonaton. Egy uriembert meggyilkoltak a hálókocsiban. Valamennyi utast visszatartottunk. Azonnal kéréstük a detektívönök urat. Nagyon fontos!”

Pár perc múlva előállt a gépkocsi, amelyik a következő percben Flocon Galipaud-dal és Blockkal, a két szolgálatban álló rendőrfelügyelővel együtt, a lehető legnagyobb sebességgel száguldott keresztül Páris utcáin.

Már az állomáson kívül, a széles teraszon szembetalálkozott a hivatalnokokkal, akik röviden előadták

neki a tényállást.

— Az utasokat visszatartották? — kérdezte sietve Flocon.

— Csak azokat, akik a hálókocsiban utaztak.

— Puff! Az összes utasokat vissza kellett volna tartani, legalább is addig, míg felírják a nevüket és címüket. Ki tudhatja, hogy mi mindent tudtak volna ezek vallani?

Erre a hivatalnokok azt felelték, hogy miután a bűntény valószínűleg azalatt követték el, míg a vonat mozgásban volt, tehát csakis a hálókocsi utasaira irányulhatott a gyanu.

— Az embernek sohasem kell hirtelen következtetnie! — mondta a főnök kapkodva. — Helyes! Most mutassa meg nekem a vasuti menetlevelet, a hálókocsiban levő utasok listáját!

— Nem találjuk, uram!

— Lehetetlen! Hiszen a kalauznak az a kötelessége, hogy az utazás végeztével leadja azt a felelővöl-

nak és — ha kívánjuk — nekünk. Hol van a kalauz? Őrizetben?

— Természetesen, uram! De valami baj van vele.

— Azt gondolhattam volna. Semmi ilyenféle dolog nem történhet meg anélkül, hogy a vasutas ne tudjon róla. Ha ő teljesítette a kötelességét — hacsak nem . . . természetesen abban az esetben, ha . . . de kerüljük el az elhamarkodott gyanúsításokat . . .

— Azonkívül elvesztette az utasok jegyeit is, amelyeket — a főnök ur tudja — szintén meg szokott tartani az utazás végéig. A szerencsétlenség után azonban képtelen volt vigyázni a tárcájára. Ebben voltak a összes papirjai.

— Egyre rosszabb és bonyolultabb lesz a helyzet! Valami titok lappang itt a dolgok mögött. Előre! Vezessenek a kalauzhoz! Várjon, kaphatnék valami külön szobát, közel ahhoz a másikhoz, ahol a gyanúsítottak fogva vannak. Szükséges lesz, hogy megmottozzunk embereket, felvegyünk tanuvallomásokat. A vizsgálóbíró ur azonnal itt lesz.

Flocont nyomban bevezették egy szobába, amely közvetlenül a váróterem mellett volt. A főnök elhalasztva még a hálókocsi átvizsgálását is, elrendelte, hogy hozzák eleje a kalauzt kihallgatás végett.

A kalauz Ludwig Grooté, harminckét éves amszterdami születésű, elhanyagolt külsejű, lehorgasztott fejű furcsa emberke volt, akit első sorban is szigoruan megfeddett.

— Hallatlan! Mondja, maga más-

kor is ilyen hanyag? — kiabált a detektívönök.

A kalauz még mindig meredten tekintett maga elé, fényelen, homályos szemekkel és nem adott választ.

— Be van rugva? Talán. Lehetőséges volna? — mondta magában, mintegy határozatlan válaszként egy benne hirtelen felötölt gyanúra, azután tovább folytatta:

— Mit csinált maga Laroche és Páris között? Aludt?

A kalauz igyekezett összeszedni magát.

— Azt hiszem aludtam . . . Kellott aludnom . . . Nagyon álmos voltam . . . Két éjszakát ébren töltöttem már, de ez mindig így van és én általában nem szoktam szolgálat közben elaludni. Én nem értem, hogy történhetett.

A főnök azt gondolta, hogy most már mindent ért.

— Érezte-e ezt az álmoságot még mielőtt elhagyták Laroche-t?

— Nem monsieur! Határozottan nem! Addig egészen éber voltam . . . egészen friss.

— Hm, nagyszerű, látom! — És a kicsiny emberke felugrott és megkerülte az asztalt, odarohant, ahol jámboran állt a kalauz, szimatolni kezdett, megszagolta a vasutast.

— Igen, igen! — A kis ember egyre szimatolva körüljárta őt, majd egyik kezével megragadta a kalauz fejét, míg a másikkal lehuzta annak alsó szemhéjját, hogy teljességében láthassa a szemgolyót, még egy ideig szaglászta, azután visszatért helyére.

(Folyt. köv.)

136.25, 100 norvég kor. 106.70—107.70
100 svájci frank 110.70—111.40, 100
wéd kor. 110.00—111.00.

TERMÉNYTŐZSDE-ZÁRLAT.

Csikágó, február 16. (Zárójelben az
előző napi zárlat.)

Buza: (57) 59, (60.125) 62.125—
62.25, (60.875) 63.25—375, (62.50)
64.875, tengerei: (36.875) 37.75, (40.25)
41.25, (42.625) 43.50, (43.75) 44.75, zab:
(—) 24.25, (25.625) 26, (25.50) 26,
(25.75) 26, rozs: (43) 44.56, (46.25)

47.75, (47.50) 49.25, (—) —.
Liverpool: 5/5 1/8, 5/8 1/8, 5/10 5/8,
6/1.

A DEBRECENI ALLATVÁSAR.

A keddi szarvasmarhavásáron a fel-
hajtás a rossz idő miatt kevés volt.

Szopós borju élősulyban 60—74, vágó-
marha 30—40, jármos ökör kilónként
50—56, páronként 300—600, fejős 150
—400. A lóvásáron is kevés volt a fel-
hajtás. Jöminőségű 16 300—450, közé-
pes 160-tól felfelé, silány 30-tól fel-
felé.

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR
ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK
MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR VASTA-
GABB BETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁ-
MITTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TANIFA
FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12 SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK. FŐKIADÓHIVA-
TALUNKBAN, FERENC JÓZSEF UT PIAC UCCA) 40
SZÁM, FŐKKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI
UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT.
KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM
ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL. —

Betöltendő állás

Rikkancsokat
fix fizetés és jutalékkal fel-
vesz a kiadóhivatal. Piac u.
49. szám.

Kaucióval
jó megjelenésű urak és höl-
gyek, akik jó beszélőképessé-
ggel bírnak, fix fizetéssel
és jutalékkal felvétetnek. —
408—A

Bejáró takarítónő,
ki már ily minőségben volt,
vixel, szépen mos, vasal és
stoppol harisnyát, a délelőtti
órákra keresek. Cim a ki-
adóban. 1155A

Bejárónő
jó bizonyítvánnyal jelent-
kezzék 11—12 óráig. Szent
Anna ucca 51., földszint —
1165

Cipészegéd
kézimunkásnak felvétetik. —
Halköz 1. Szüts. 1167

Idősebb
asszony lakást, ellátást kap-
hat nem ragályos, fekvő be-
teg asszony gondozásáért.
Svetits, I. 2. 763

Állást keresek

Tanulócéány
felvétetik Grünfeld női di-
vattermében, Péterfia 19.,
keresztépület. 1137

Fiatal
borbélysegéd munkát keres.
Szappanos u. 19. 1163

Utalékok

IRODANAK
alkalmas 3 helyiségből álló
lakás azonnalra kiadó. —
Piac ucca 34. szám alatt.
1183—A

Irodának
kétszobás első emeleti udvari
helyiség azonnal kiadó. Ér-
tekezhetni: Debreceni Első
Takarékpénztárnál. 2822-A

Kiadó
uccai üzlethelyiség azonnal
kiadó. Értekezhetni Debre-
ceni Első Takarékpénztár-
nál. 2686—A

Fűszerüzlet,
forgalmas helyen áruival,
berendezéssel elköltözés mi-
att azonnal átadó. Cim a
kiadóban. 1157

Piac ucca 41. sz.
üzletházban cca. 120 négy-
zetméter terjedelmű, 3 rész-
re osztott udvari üzlethelyi-
ség egészben, vagy részben
azonnal kiadó. Érdeklődni:
Fűszerkereskedelmi rt.-nál.
24

Kiadólakás

Piac ucca 83.
és Király ucca sarkán levő,
jelenleg butorizlet által bé-
relt üzlethelyiség előnyös
feltételek mellett kiadó. —
672

Kiadó
május 1-re családi ház. —
Bérlő a házban egyedül lak-
hatik. Csillag ucca 82. sz.
682

Kettőszobás
lakás havi 50 pengőért ki-
adó. Csokonai ucca 24. 1231

1200 pengőért
központi fűtéssel együtt I.
emeleten 3 helyiségből álló,
főként irodának alkalmas
lakás kiadó. — Érdeklődni:
Ferenc József ut 34. szám
alatti könyvkereskedésben
lehet. 482A

Központban
butorozott szoba egy vagy
két személy részére, fürdő-
szoba használattal, központi
fűtéssel kiadó. Cim a kiadó-
ban. 153A

Kiadó
a Debreceni Ujság kiadó-
hivatalának a földszinti he-
lyiségébe való költözésével
a Kossuth ucca 3. szám alatt,
az első emeleten két tágas
szobából álló lakás. Irodá-
nak, üzlethelyiségnek rend-
kívül alkalmas. Érdeklődni
lehet a Debreceni Első Ta-
karékpénztárnál. 1923—A

2 szobás
uccai nagyon csinos lakás
kényelmes pinczehelyiségek-
kel májusra, udvari kapu
melletti bejárata egy üres
szoba márciusra kiadók. —
Lorántffy u. 42. 761

Kondor
3. alatt 3 szoba mellékhelyi-
ségekkel, 3880 négyszögöl
kerttel kiadó. Szentanna 4.
728

Eladás

Pászka,
egész és darabos, frissen
sütve olcsón kapható. —
Páskagyár, Reáliskola ucca.
1168

Szegedi
paprikakülönlegesség állan-
dó nagy raktára Lindenfeld,
Degenfeld tér 7. 84

Keltetőgépet
használatra, megvételre ke-
resek. Ajánlatokat Bészler,
Széchenyi ucca 2. 1466

Valódi
keleti gyöngyöt vennék egy
sort. Cim a kiadóban. 1154A

Buzaaljat,
repcealjat, köleskeveréket
ugy kisebb, mint nagyobb
mennyiségben megvételre
keresek. Apaífy ucca 20.
152A

Vennék
jó márkájú női karkötő órát.
Cim a kiadóban. 1166

Különféle

Orakonyvevelesket
francia nyelvtanításokat, —
korrepetálásokat jutányosan
vállalok. Cimem: Perces u.
2., II. ajtó. 1148

Elveszett
fehér spicc kutya. Megta-
láló jutalomban részesül. —
Hunyadi 17. Dr. Probstner.
766

Nyári
vendéglő és tejvíóhoz pénzes
társ kerestetik, lehetőleg
szakember. Cim a kiadóban.
1164

Elveszett
egy hatszegletes arany kar-
óra, megtaláló jutalomba
részesül. Hatvan ucca 17.,
órás üzlet. 1232

Zongora,
rövid, kereszthuros, három
pedálos, bérbeadó. Varga
ucca 6. 745

Magyar
Országos Építkezési Taka-
rék Szövetkezet, mely Bu-
dapest Székesfehérvárosi Köz-
ségi Takarékpénztár zárolt
számlájára magas kamato-
zású hitelek visszafizetésé-
re kiterjedő szervezetének
keretében felállította Debre-
cen városában is képviselő-
tét. Minden érdeklődőnek
kötelesség nélkül szivesen
szolgál irásbeli vagy szó-
beli felvilágosítással napo-
ta 4—7-ig, körök tagjainak.
Püspöki palota. Moet. kép-
viselője Polgári Kör külön-
helyiségében. 756

Tüzifa,
szén vétele előtt érdeklődjön
Fülöp és Prohászka cégnél,
Mester u. 28. 1513

10 apróhirdetését 50 szavas hétköznap fillérért

vasárnap 70 fillérért a Debreceni Független Ujságban és a Debreceni Ujságban (Hajdúföld) közöljük. Levelezés, Házasság rovatban közölt, vagy üzleti apróhirdetések duplán számítatnak.

Apróhirdetését feladhatja: reggel a Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedés pénztáránál, vagy Piac ucca 49. sz. alatti főkiadóhivatalunkban, vagy Széchenyi ucca 2. sz. alatti főkiadóhivatalunkban.

Délután 6-tól este 9-ig: (szombaton este 8 óráig) főkiadóhivatalunkban Piac ucca 49.

2200 pengőért
központi fűtéssel együtt I.
emeleti 4 szoba, előszoba,
fürdőszoba és minden egyéb
komforttal felszerelt udvari
lakás ingyen lifthasználattal.
Érdeklődni: Ferenc József
ut 34. szám alatti könyv-
kereskedésben. 482A

Központban
modern kétszobás, fürdőszo-
bás lakást május 1-re kere-
sek. Ajánlatot lakbér meg-
jelöléssel „Kis család” jel-
igére a Független kiadóba
kérem. 991A

Két háromszobás
uccai másodemeleti lakás
minden mellékhelyiséggel,
modern, parkettes, fürdő-
szobás május elsejére kiadó.
Értekezhetni ugyanott a
házfelügyelővel. Simonífy
ucca 13. alatt. 55

KIADÓ
Burgondia u. 19. számú ház
főuri lakással. Megtekint-
hető 12-től 3-ig. Kiállításon
szerepelt műbutorok, ebéd-
és háló eladók. 1151

Kiadó
kicsi, de világos szép szoba
központi fűtés és világítás-
sal, heti fürdéssel 30 pengő-
ért a központban. Cim a ki-
adóban. 1153A

4 szobás
lakás előszobával, fürdőszo-
bával, minden mellékhelyi-
ségekkel május 1-re kiadó. 740

Modern
2 uccai, udvari szoba, fürdő-
szoba mellékhelyiségekkel
május 1-re kiadó. Arany
János ucca 2. 1158

Kiadó
2 szobás udvari lakás, elő-
szobával, mellékhelyiségek-
kel. Varga ucca 6. 762

Tüzifa,
kitünő, 2.66 pengőtől kezd-
ve mázsánként, rövid ideig
kapható. Piac 77. Telefon:
33-73. 1467

Fajgalombok
helyszüke miatt eladók. —
Apaífy u. 20. 153A

Vétel

Fiókos
fűszeres stelázsit, liszteslá-
dát megvételre keresünk. —
Korona, Piac 10. 1468

Zálogcéduláért,
lejártért is legtöbbet fizet,
mindennemű ingóságok köz-
vetítése, vétele, eladása. —
Csapó 16., kapualatt. 647

HASZNALT,
de jó állapotban lévő gyer-
mekkocsit azonnal megvásá-
rolnék, vagy bérösszeg elle-
nében kölcsön vennék. Cim
a kiadóban. 182

DEBRE
F
A
Ahogy
pán haec
ditanak S
centrikus
japán fél,
sereg, er
olvassuk,
be fog kö
ugyszolvá
lasztották
most olya
tett táma
nagyobb
ereaménn
csak az
agresszió
születen
amelynek
éppen e tá
van kialak
távol esse
hadszinter
gikus érd
gyeimét le
egy olyan
gyunk tan
közvetett,
nünket is
Nem leh
munkra sa
hulla, fel
lött eródit
folytonos
terhelt sz
képtelen l
zombos sz
szövetségi
paktum d
tagja hadü
viv egymá
Óriási é
távoli kele
faj hegemo
teni. Ez
szembenál
nak és az z
lamoknak
talan ninc
az érdekek
ben előre K
koncain ö
szákmányr
a véresen
ben a szig
nunk és sz
dalmasabb
ellentétben
törekvések
most a ger
képezik.
A világ
jövő feny
mény arra
hóságot al
emberiség
Vajjon leh
ban, hogy
békés zöl
tárgyaláso
teni és el
emberáldo
fel hatalmi
a békében
ugyvezeve
hisszük, ho
ség nagyo